

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักปลัดเทศบาล ฝ่ายอำนวยการ งานสวัสดิการสังคม

ที่ จป ๕๒๕๐๑.๑.๓/๖๔ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๙

เรื่อง รายงานผลการดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพของคณะกรรมการชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

เรียน หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล/นายกเทศมนตรีตำบลสอยดาว

เรื่องเดิม

ตามที่ งานสวัสดิการสังคม ฝ่ายอำนวยการ สำนักปลัดเทศบาล ได้รับการอนุมัติให้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพของคณะกรรมการชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ นั้น

ข้อเท็จจริง

งานสวัสดิการสังคม ฝ่ายอำนวยการ สำนักปลัดเทศบาล ได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพของคณะกรรมการชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ระหว่างวันที่ ๙-๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ ณ โรงแรมเอบูทึค@รวมโชค, เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา, เทศบาลตำบลสันกำแพง และวัดพระธาตุดอยสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ขอรายงานผลการดำเนินโครงการฝึกอบรม/สัมมนาและทัศนศึกษา ดูงาน ดังนี้

สรุปผลการประเมินความพึงพอใจ/ความรู้ความเข้าใจ/การนำไปใช้
ของผู้เข้ารับการอบรม/สัมมนา

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพของคณะกรรมการชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

คำอธิบาย แบบประเมินฉบับนี้มีทั้งหมด ๓ ตอน ขอให้ผู้ตอบแบบประเมินตอบให้ครบทั้งหมด ๓ ตอน เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ต่อไป

ตอนที่ ๑ สถานภาพทั่วไป

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
๑. เพศ	๑๑๔	๑๐๐
หญิง	๗๐	๖๑.๔๐
ชาย	๔๔	๓๘.๖๐
๒. อายุ	๑๑๔	๑๐๐
๑๘-๒๔ ปี	-	-
๒๕-๓๕ ปี	๑๐	๘.๗๗
๓๖-๔๕ ปี	๒๐	๑๗.๕๔
๔๖-๕๕ ปี	๕๐	๔๓.๘๖
๕๖ ปีขึ้นไป	๓๔	๒๙.๘๓
๓. การศึกษา	๑๑๔	๑๐๐
ประถม	๑๐	๘.๗๗
มัธยมต้น	๓๐	๒๖.๓๒
มัธยมปลาย	๕๐	๔๓.๘๖

-/ปริญญาดรี

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	๒๒	๑๙.๓๐
ปริญญาโท	๒	๑.๗๕
ปริญญาเอก	-	-
๔. อาชีพ	๑๑๔	๑๐๐
นักศึกษา	-	-
ข้าราชการ	๗	๖.๑๔
พนักงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ	๗	๖.๑๔
ลูกจ้าง	๑๓	๑๑.๔๐
ธุรกิจส่วนตัว	๕๗	๕๐.๐๐
อื่นๆ.....	๓๐	๒๖.๓๒

*หมายเหตุ

-

ข้อกฎหมาย

๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการฝึกอบรม ของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๐ ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหรือผู้สังเกตการณ์ที่เข้ารับการฝึกอบรม หรือเข้าร่วมสังเกตการณ์ที่หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่นจัดการฝึกอบรม จัดทำรายงานผลการเข้ารับการ ฝึกอบรมหรือเข้าร่วมสังเกตการณ์เสนอผู้มีอำนาจอนุมัติตามข้อ ๙ ภายในหกสิบวัน นับแต่วันเดินทางกลับถึง สถานที่ปฏิบัติราชการ

๒. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ หมวด ๖ การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑ ข้อ ๑๒ (๓) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตาม และประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงาน ผลและเสนอความเห็นดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละ หนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรรวบรวมรายงานผลการดำเนินโครงการให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาเทศบาลตำบลสอยดาว ต่อไป

ข้อพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

เรียน ปลัดเทศบาล
- เพื่อโปรดทราบ

(นายฤกษ์ ทยอยเกตุ)
หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล
๓๐ มี.ค. ๒๕๖๙

ดำเนินการตามเสอบ

AA
๙๖๓ ✓

(นายนิติรุจน์ ศิระวิเชษฐ์กุล)
นายกเทศมนตรีตำบลสอยดาว
30 มี.ค. 2569

(นางสาวมลฤดี เย็นสบาย)
หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ

- เรียน นายกเทศมนตรีตำบลสอยดาว
- เพื่อโปรดทราบ/พิจารณา
  - เพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ
  - เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ
  - เห็นควรให้ดำเนินการตามเสนอ
  - เห็นควร.....

(นายวัฒนานคร วารีศรลาภ)
รองปลัดเทศบาล รักษาการแทน
ปลัดเทศบาลตำบลสอยดาว

30 มี.ค. 2569

เมื่อวันที่ ๙ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ เวลา ๑๐.๐๐ น. นำผู้เข้าร่วมโครงการออกเดินทาง
จากเทศบาลตำบลสอยดาว อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี

เมื่อเวลา ๑๒.๐๐ น. รับประทานอาหารบนรถบัส (ข้าวกล่อง) และเวลา ๑๗.๓๐ น. รับประทานอาหาร
ณ ร้านไพลูลัยไก่อ่าง จังหวัดสิงห์บุรี

เมื่อวันที่ ๑๐ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ เวลา ๐๕.๓๐ น. ถึงจังหวัดเชียงใหม่ ทำภารกิจส่วนตัว
ที่ปั้มน้ำมัน และเข้ารับประทานอาหาร ณ โรงแรมเอบูทิก@รวมโชค จังหวัดเชียงใหม่

เมื่อเวลา ๐๙.๐๐ น. พิธีเปิดโครงการเพิ่มประสิทธิภาพของคณะกรรมการชุมชน
โดย นายสิริชัย ไสภิตเจริญ รองนายกเทศมนตรีตำบลสอยดาว เป็นผู้กล่าวรายงาน
ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

และ นายนิติรุจน์ ศิระวิเชษฐ์กุล นายกเทศมนตรีตำบลสอยดาว เป็นประธานเปิดโครงการและให้โอวาท

เมื่อเวลา ๐๙.๓๐ น. รับฟังการบรรยายหลักสูตรเพิ่มประสิทธิภาพของคณะกรรมการชุมชน
โดย อาจารย์ ดร.ชูพงศ์ ธนพรหมาวิวัฒน์ วิทยากร พร้อมรับประทานอาหารว่าง

สรุปข้อมูลที่ได้จากการฝึกอบรม

๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖

๒. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒

๓. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๖๙

ให้ประชาชนในเขตเทศบาลได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตนเองและมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ สังคม การจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ การบำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในชุมชนของตนเอง

รวมตลอดถึงเพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อันจะเป็นการส่งเสริมความร่วมมือของประชาชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของท้องถิ่น และเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๕๐ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้

๑) ๒) ๓) ๔) ๕) ๖) ๗) ๘) ๙) ๑๐) ๑๑) ๑๒) ๑๓) ๑๔) ๑๕) ๑๖) ๑๗) ๑๘) ๑๙) ๒๐) ๒๑) ๒๒) ๒๓) ๒๔) ๒๕) ๒๖) ๒๗) ๒๘) ๒๙) ๓๐) ๓๑) ๓๒) ๓๓) ๓๔) ๓๕) ๓๖) ๓๗) ๓๘) ๓๙) ๔๐) ๔๑) ๔๒) ๔๓) ๔๔) ๔๕) ๔๖) ๔๗) ๔๘) ๔๙) ๕๐) ๕๑) ๕๒) ๕๓) ๕๔) ๕๕) ๕๖) ๕๗) ๕๘) ๕๙) ๖๐) ๖๑) ๖๒) ๖๓) ๖๔) ๖๕) ๖๖) ๖๗) ๖๘) ๖๙) ๗๐) ๗๑) ๗๒) ๗๓) ๗๔) ๗๕) ๗๖) ๗๗) ๗๘) ๗๙) ๘๐) ๘๑) ๘๒) ๘๓) ๘๔) ๘๕) ๘๖) ๘๗) ๘๘) ๘๙) ๙๐) ๙๑) ๙๒) ๙๓) ๙๔) ๙๕) ๙๖) ๙๗) ๙๘) ๙๙) ๑๐๐)

(๖) จัดการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา ศาสนา และการฝึกอบรม ให้แก่ประชาชน รวมทั้งการจัดการหรือสนับสนุนการดูแลและพัฒนาเด็กเล็ก

(๗) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

(๘) บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

(๙) หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

ข้อ ๔ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความ วินิจฉัย ปัญหา กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบนี้ได้ ให้ขอทำความตกลงกับปลัดกระทรวงมหาดไทยก่อนการปฏิบัติ

ปลัดกระทรวงมหาดไทย มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด

ข้อ ๒๐ คณะกรรมการชุมชนมีหน้าที่ในการจัดทำแผนและพัฒนาชุมชน การแก้ไขปัญหา และสร้างความสามัคคีของประชาชนในชุมชน ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนิน กิจการของเทศบาล และมีหน้าที่ช่วยเหลือเทศบาลในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ การจัดบริการ สาธารณะในชุมชนและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่เทศบาลมอบหมาย หรือกระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ ๒๑ คณะกรรมการชุมชนอาจแต่งตั้งคณะทำงานด้านต่างๆ ในชุมชนเพื่อช่วยเหลือ ปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการชุมชนและเทศบาลได้ กำหนดชื่อ และหน้าที่ของคณะทำงานด้านต่างๆ ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งคณะทำงานด้านนั้นๆ ทั้งนี้ ควรมีเยาวชน และสตรีเป็น คณะทำงานด้วย

ข้อ ๒๒ ให้คณะกรรมการชุมชนประชุมกันเป็นประจำอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง การกำหนดวันเวลา ประชุม ให้ประธานคณะกรรมการชุมชนเป็นผู้กำหนดและเรียกประชุม สถานที่ประชุม ให้ใช้สถานที่ ที่คณะกรรมการเห็นสมควร การประชุมให้กระทำโดยเปิดเผยและต้องเปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้าร่วมฟังการประชุมด้วย

ข้อ ๒๖ มติที่ประชุมให้ถือคะแนนเสียงข้างมาก หากคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุม เป็นผู้ออกเสียงชี้ขาดและถือว่าเป็นที่สิ้นสุด

ข้อ ๒๙ เมื่อมีปัญหาโต้แย้งเกี่ยวกับการประชุมตามหมวดนี้ หรือกรณีที่ไม่ได้กำหนดไว้ในหมวดนี้ ให้ประธานกรรมการชุมชนนำข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นเสนอต่อนายกเทศมนตรีเพื่อพิจารณาวินิจฉัย คำวินิจฉัยของนายกเทศมนตรีให้เป็นที่สุดและให้ใช้ได้เฉพาะในการประชุมคราวนั้น

ข้อ ๓๐ นายกเทศมนตรีมีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานของ คณะกรรมการชุมชนให้คำแนะนำ ปกษาแก่คณะกรรมการชุมชนในการปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงกลั่นกรอง ข้อเสนอข้อแนะนำของคณะกรรมการชุมชนในการแก้ไขปัญหาของชุมชนและเทศบาล

ข้อ ๓๑ เทศบาลอาจอุดหนุนงบประมาณให้แก่คณะกรรมการชุมชน เพื่อดำเนินการตาม อำนาจหน้าที่ของชุมชน ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นให้ครอบคลุมสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีความ เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๙ มาตรา ๕ และมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการปกครองส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย ออกระเบียบไว้ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

ข้อ ๕ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจให้เงินอุดหนุนหน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนได้ภายใต้ หลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) โครงการที่จะให้เงินอุดหนุนต้องเป็นภารกิจที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ตามกฎหมาย

(๒) ประชาชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องได้รับประโยชน์จากโครงการที่จะให้ เงินอุดหนุน

(๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องให้ความสำคัญกับโครงการอันเป็นภารกิจหลัก ตามแผนพัฒนาท้องถิ่นที่จะต้องดำเนินการเอง และสถานะทางการคลังก่อนที่จะพิจารณาให้เงินอุดหนุน

(๔) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดเห็นสมควรให้เงินอุดหนุนแก่หน่วยงานที่ขอรับเงิน อุดหนุนให้นำโครงการขอรับเงินอุดหนุนของหน่วยงานดังกล่าว ตั้งงบประมาณไว้ในงบเงินอุดหนุนของ งบประมาณรายจ่ายประจำปี หรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือโอนงบประมาณไปตั้งจ่ายเป็นรายการ ใหม่ ทั้งนี้ห้ามจ่ายจากเงินสะสม หรือเงินกู้

ข้อ ๖ ห้ามมิให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอุดหนุนเงินเพื่อดำเนินโครงการที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นเงินทุนหมุนเวียน
  - (๒) เป็นการจัดเลี้ยงอาหาร หรือการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยเฉพาะ
  - (๓) เป็นครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง เว้นแต่จะอุดหนุนให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง
  - (๔) เป็นค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างให้แก่องค์กรประชาชน หรือองค์การการกุศล
- การจัดทำแผนพัฒนาชุมชนโดยคณะกรรมการชุมชน คือกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเพื่อกำหนดอนาคต แก้ไขปัญหา และพัฒนาท้องถิ่น โดยมีขั้นตอนหลักคือการรวบรวมข้อมูล, วิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการ (SWOT), จัดเวทีประชาคม, ยกร่างแผน, เสนอคณะกรรมการเห็นชอบ, อนุมัติโดยประธานฯ และนำไปปฏิบัติพร้อมติดตามผล ขั้นตอนสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน
๑. เตรียมการและรวบรวมข้อมูล: คณะกรรมการชุมชนร่วมกันรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ปัญหา และความต้องการของชุมชน
  ๒. จัดทำร่างแผน: นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อจัดลำดับความสำคัญของโครงการ และจัดทำแผนโครงการที่สอดคล้องกับศักยภาพชุมชน
  ๓. ทำประชาคม: จัดเวทีประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อตกลงร่วมกันของคนในชุมชน
  ๔. เห็นชอบและอนุมัติ: คณะกรรมการชุมชนเห็นชอบร่างแผน -> ประธานกรรมการชุมชนอนุมัติและประกาศใช้ภายใน ๑๕ วัน -> ปิดประกาศให้ทราบไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน
  ๕. ประสานแผน: แจ้งแผนที่ประกาศใช้แล้วไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) หรือ ก.บ.ต./ก.บ.อ. เพื่อบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นและนำไปปฏิบัติ
  ๖. ติดตามประเมินผล: คณะกรรมการฯ ดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการร่วมกับ อปท. เป็นประจำทุกปี
- ประโยชน์ของแผนชุมชน ชุมชนพึ่งตนเองได้มากขึ้น แก้ไขปัญหาได้ตรงจุดตามความต้องการที่แท้จริง เชื่อมโยงแผนชุมชนกับแผนพัฒนาของ อปท. ทำให้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ
- การจัดทำแผนพัฒนาชุมชนโดย คณะกรรมการชุมชน เป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่เพื่อกำหนดอนาคตของชุมชนตนเอง โดยมีขั้นตอนและองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้
๑. ขั้นตอนการจัดทำแผน (Process)
    - กระบวนการหลักมักแบ่งออกเป็น ๔-๕ ขั้นตอนสำคัญ
    - ๑.๑ การเตรียมการ: คณะกรรมการประชุมเพื่อวางแนวทาง สร้างทีมขับเคลื่อน และเตรียมข้อมูลพื้นฐานของชุมชน
    - ๑.๒ การศึกษาสถานการณ์และรวบรวมข้อมูล: เก็บข้อมูลกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชุมชน
    - ๑.๓ การวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญ: นำข้อมูลมาทำ SWOT Analysis เพื่อหาจุดแข็ง-จุดอ่อน และจัดลำดับปัญหาที่ต้องเร่งแก้ไข
    - ๑.๔ การจัดทำร่างแผนและประชาพิจารณ์: ยกร่างโครงการพัฒนาและเปิดเวทีประชาคมเพื่อให้คนในชุมชนร่วมตรวจสอบและให้ความเห็นชอบก่อนประกาศใช้
    ๒. บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการชุมชน
- คณะกรรมการฯ ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการเชื่อมโยงความต้องการของประชาชนกับหน่วยงานภาครัฐ เช่น

ผู้สนับสนุน: กระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

ผู้วางแผน: กำหนดวิสัยทัศน์และแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลหรือ อบต.

ผู้ประสานงาน: นำเสนอโครงการต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

๓. องค์ประกอบสำคัญในตัวแผน แผนพัฒนาชุมชนที่สมบูรณ์ควรประกอบด้วย

ข้อมูลทั่วไป: ประวัติชุมชน ประชากร และสภาพพื้นที่

วิสัยทัศน์และเป้าหมาย: ภาพรวมของชุมชนที่อยากให้เป็นในอนาคต

โครงการ/กิจกรรม: รายละเอียดการดำเนินงาน งบประมาณที่ต้องการ และระยะเวลา

ตัวชี้วัดความสำเร็จ: เกณฑ์ที่ใช้ตัดสินว่าโครงการนั้นๆ บรรลุผลตามเป้าหมายหรือไม่

ปัญหาหลักในการจัดทำแผนชุมชนโดยกรรมการชุมชน ประกอบด้วย การขาดข้อมูลพื้นฐานที่ถูกต้องและทันสมัย, ประชาชนมีส่วนร่วมน้อย, กรรมการขาดความรู้ทักษะด้านการวางแผน, ขาดงบประมาณดำเนินการ, และปัญหาการสื่อสารประชาสัมพันธ์ไม่ครอบคลุม ทำให้แผนไม่สะท้อนความต้องการที่แท้จริง

ปัญหาสำคัญที่พบได้แก่

- ด้านการขาดข้อมูลและทักษะ: กรรมการขาดความเข้าใจในการเก็บรวบรวม ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นต่อการวิเคราะห์, ขาดทักษะในการจัดทำแผนที่สอดคล้องกับงบประมาณของท้องถิ่น

- ด้านการมีส่วนร่วม: ประชาชนไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมหรือเสนอความเห็น, ปัญหาความขัดแย้งในชุมชน, และปัญหาการสื่อสารที่ทำให้ข่าวสารการประชุมไม่ทั่วถึง

- ด้านการดำเนินการ: ขาดงบประมาณในการจัดทำแผนและงบประมาณในการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ, และปัญหาการจัดทำแผนไม่เป็นระบบหรือไม่ได้ทบทวนแผนเป็นประจำทุกปี

- ด้านบทบาทหน้าที่: กรรมการชุมชนมีภาระงานหลักประจำ ทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอ, หรือขาดความต่อเนื่องในการทำงาน

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา: ควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้แก่กรรมการ, เพิ่มเครื่องมือสื่อสารภายในชุมชน, และสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

ปัญหาการทำงานระหว่างคณะกรรมการชุมชนและนายกเทศมนตรี

- มักเกิดจากความไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ ความล่าช้าในการจัดสรรงบประมาณอุดหนุน และการสื่อสารที่ไม่เพียงพอ ทำให้การแก้ปัญหาชุมชนไม่ตรงจุด รวมถึงข้อจำกัดเรื่องระเบียบกฎหมายในการทำงานร่วมกัน ทำให้เกิดความขัดแย้งในการพัฒนาโครงการต่างๆ ในพื้นที่

ปัญหาหลักและอุปสรรค

- ความขัดแย้งเชิงนโยบาย/การเมือง: กรรมการชุมชนอาจรู้ดีกว่านายกฯ ไม่ให้ความสำคัญหรือมุ่งเน้นโครงการที่ตอบโจทย์การเมืองมากกว่าความต้องการที่แท้จริงของชุมชน

- ความล่าช้า/ข้อจำกัดด้านงบประมาณ: แม้จะมีระเบียบให้เทศบาลสนับสนุนงบประมาณได้แต่ในทางปฏิบัติมักมีขั้นตอนที่ยุ่งยาก ซับซ้อน และล่าช้า ทำให้อุปสรรคด้านงบประมาณเป็นข้อจำกัดหลัก

- บทบาทหน้าที่ไม่ชัดเจน: กรรมการชุมชนบางส่วนยังไม่เข้าใจอำนาจหน้าที่ของตนเอง ทำให้การเสนอโครงการหรือการแก้ไขปัญหาขาดประสิทธิภาพ

- การสื่อสารและข้อมูลข่าวสาร: การประชาสัมพันธ์ข้อมูลจากเทศบาลไม่ครอบคลุม ทำให้กรรมการชุมชนขาดข้อมูลสำคัญในการวางแผนหรือแจ้งประชาชน

- ขาดการมีส่วนร่วมที่แท้จริง: คณะกรรมการชุมชนอาจถูกมองว่าเป็นเพียงเครื่องมือทางการเมืองมากกว่าหุ้นส่วนในการพัฒนาพื้นที่

แนวทางแก้ไข

- เพิ่มช่องทางการสื่อสาร: จัดประชุมร่วมระหว่างกรรมการชุมชนและเทศบาลอย่างสม่ำเสมอ

- สร้างความเข้าใจเรื่องกฎหมาย: จัดอบรมเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้ชัดเจน

- ความโปร่งใสเรื่องงบประมาณ: เปิดเผยและลดขั้นตอนความยุ่งยากในการขอรับงบประมาณอุดหนุน

- การลดปัญหาเหล่านี้ต้องอาศัยความโปร่งใสและการบูรณาการการทำงานร่วมกันโดยมุ่งประโยชน์ของชุมชนเป็นหลัก

ปัญหาในการทำงานร่วมกันระหว่าง คณะกรรมการชุมชน และ นายกเทศมนตรี มักเกิดจากความเหลื่อมล้ำทางอำนาจตามระเบียบกฎหมายและการจัดสรรทรัพยากรที่ไม่สอดคล้องกัน โดยมีประเด็นสำคัญดังนี้

๑. ความเหลื่อมล้ำทางอำนาจและกฎระเบียบ

- ลำดับชั้นของกฎหมาย: ระเบียบที่รับรองสถานะของสมาชิกสภาเทศบาลมักมีลำดับชั้นสูงกว่าระเบียบที่รับรองคณะกรรมการชุมชน ทำให้เกิดความรู้สึกถึงความไม่เท่าเทียมในการปฏิบัติหน้าที่

- อำนาจการตัดสินใจเบ็ดเสร็จ: นายกเทศมนตรีมีอำนาจในการ ระบุการดำเนินงานหรือ ถอดถอน ประธานและกรรมการชุมชนได้ หากเห็นว่าก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ ซึ่งอาจกลายเป็นเครื่องมือทางการเมืองได้หากไม่มีเกณฑ์การตรวจสอบที่ชัดเจน

- การวินิจฉัยข้อโต้แย้ง: เมื่อเกิดปัญหาในการประชุมหรือการดำเนินงาน นายกเทศมนตรีเป็นผู้มีอำนาจตัดสินชี้ขาดเป็นที่สุด ซึ่งบางครั้งอาจขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนอย่างแท้จริง

การประชุมระหว่างคณะกรรมการชุมชนและเทศบาลมีขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่โดยต้องมีการจัดประชุมอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง หรือทุก ๒ เดือน (ตามระเบียบท้องถิ่น) โดยประธานชุมชนเป็นผู้เรียกประชุม เปิดโอกาสให้ชาวบ้านเข้าร่วมฟัง และต้องมีกรรมการเข้าประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง เพื่อนำเสนอแผนงานหรือปัญหาส่งถึงเทศบาล รายละเอียดสำคัญของการประชุมคณะกรรมการชุมชนกับเทศบาล

๑. องค์กรประชุมและวาระ: การประชุมต้องมีกรรมการเข้าร่วมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของทั้งหมด โดยปกติประชุมอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง หรือตามที่เทศบาลกำหนด (เช่น ๒ เดือนต่อครั้ง)

๒. การแจ้งประชุม: ต้องแจ้งล่วงหน้าเป็นหนังสืออย่างน้อย ๓ วัน พร้อมวาระการประชุม

๓. บทบาทประธานชุมชน: ทำหน้าที่เรียกประชุม และเป็นประธานในที่ประชุมเพื่อประสานงานกับเทศบาล

๔. การบันทึกรายงาน: เลขานุการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจดบันทึกรายงานการประชุมและสำเนาส่งให้เทศบาลทราบทุกครั้ง

๕. เรื่องที่ประชุม: เน้นการสำรวจปัญหา, วางแผนพัฒนา, และเสนอแผนโครงการ/ ปัญหาต่อเทศบาล เพื่อขอรับงบประมาณอุดหนุน

๖. การลงมติ: ใช้คะแนนเสียงข้างมาก หากเท่ากันประธานมีสิทธิออกเสียงชี้ขาด

๗. การเปิดเผย: การประชุมต้องทำอย่างเปิดเผยและให้คนในชุมชนเข้าร่วมฟังได้

การประชุมระหว่าง คณะกรรมการชุมชน กับ เทศบาล เป็นกลไกสำคัญในการบริหารงาน ท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ และฉบับ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยมีรายละเอียดที่ควรทราบดังนี้:

๑. วัตถุประสงค์และหน้าที่หลักในการประชุม

- เสนอแผนพัฒนา: คณะกรรมการชุมชนมีหน้าที่สำรวจปัญหาและเสนอแผนงาน โครงการพัฒนาชุมชนต่อเทศบาล

- ประสานงาน: เป็นตัวกลางสื่อสารข้อมูลระหว่างเทศบาลกับประชาชน และช่วยเหลือ เทศบาลในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

- รายงานผล: คณะกรรมการต้องประชุมสรุปผลการปฏิบัติงานประจำเดือน และจัดทำ รายงานการประชุมส่งให้เทศบาล เพื่อประกอบการเบิกจ่ายค่าตอบแทน

๒. องค์กรประชุมและข้อกำหนด

- การครบองค์ประชุม: ต้องมีกรรมการเข้าประชุมไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่ง ของจำนวนทั้งหมด จึงจะถือว่าครบองค์ประชุมและลงมติได้

- การมอบหมาย: หากกรรมการไม่มาประชุมเอง แต่ส่งตัวแทนมาแทน ไม่สามารถนับ ตัวแทนเป็นองค์ประชุมได้ และถือว่ากรรมการท่านนั้นขาดการประชุม

- ค่าตอบแทน: กรรมการที่ปฏิบัติหน้าที่และเข้าร่วมประชุมจะได้รับค่าตอบแทนราย เดือนตามเกณฑ์ที่ระเบียบกำหนด (ประมาณ ๖๐๐ - ๑,๒๕๐ บาท ตามตำแหน่ง)

๓. ขั้นตอนและแนวปฏิบัติ (ตัวอย่างจากบางท้องถิ่น)

- การนัดหมาย: ปกติจะมีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้นำชุมชนและผู้บริหารเทศบาล ในช่วงต้นเดือน (เช่น วันที่ ๖-๑๐ ของเดือนถัดไป) เพื่อแจ้งข้อราชการและรับฟังปัญหา

- วาระสำคัญ: มักครอบคลุมด้านโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการสิ่งแวดล้อม การป้องกันยาเสพติด และการบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรม

- การเงิน: มติที่ประชุมคณะกรรมการชุมชนมีความสำคัญต่อการเบิกจ่ายเงิน งบประมาณอุดหนุนที่ได้รับจากเทศบาล

คณะกรรมการชุมชนที่เข้มแข็งส่งผลดีต่อเทศบาลอย่างมาก โดยทำหน้าที่เป็นสะพาน เชื่อมโยงความต้องการที่แท้จริงของประชาชน ช่วยแก้ไขปัญหาคือได้รวดเร็ว ลดภาระงานเทศบาล และสร้างความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่น เช่น การจัดการสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผลดีหลักๆ ต่อเทศบาล ได้แก่

๑. สะท้อนปัญหาและต้องการที่แท้จริง: คณะกรรมการชุมชนช่วยสำรวจ วิเคราะห์ และ เสนอแผนงาน โครงการที่ตรงกับความต้องการของพื้นที่ (Bottom-up) ทำให้โครงการเทศบาลตอบโจทย์ การพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. เป็นผู้ช่วยงานท้องถิ่น: ช่วยบรรเทาสาธารณภัย ดูแลความสงบเรียบร้อย และเป็นแกนนำในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

๓. สร้างความเข้มแข็งทางสังคมและเศรษฐกิจ: ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความยากจน จัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน วิสาหกิจชุมชน และอนุรักษ์ธรรมชาติ ทำให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ ลดความเหลื่อมล้ำ

๔. ลดปัญหาความขัดแย้ง: สร้างเวทีกลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้คนในชุมชนเข้าใจกัน ลดความขัดแย้ง และเสริมสร้างประชาธิปไตยชุมชนที่เข้มแข็ง

๕. บูรณาการพัฒนาท้องถิ่น: ขับเคลื่อนแผนแม่บทชุมชนให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเทศบาล ทำให้เกิดการบริหารจัดการตนเองอย่างยั่งยืน

หากคณะกรรมการชุมชนเข้มแข็ง จะส่งผลดีต่อเทศบาลอย่างมากในฐานะที่เป็น "ฟันเฟืองหลัก" ที่เชื่อมโยงระหว่างภาครัฐและประชาชน โดยมีผลดีในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. การบริหารจัดการที่ตรงจุด (Efficiency)

- สะท้อนปัญหาจริง: คณะกรรมการที่เข้มแข็งจะทำหน้าที่สำรวจและวิเคราะห์ปัญหาในพื้นที่ได้อย่างแม่นยำ ทำให้เทศบาลสามารถจัดทำ แผนพัฒนาชุมชน ที่ตอบโจทย์ความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

- ลดภาระเจ้าหน้าที่: ช่วยเป็นหูเป็นตาและเป็นแกนกลางในการดูแลความสงบเรียบร้อย รวมถึงช่วยเทศบาลในการ จัดบริการสาธารณะ ภายในชุมชนให้ทั่วถึงยิ่งขึ้น

๒. การมีส่วนร่วมและความโปร่งใส (Participation & Transparency)

- เป็นกระบอกเสียง: ทำหน้าที่เป็นตัวแทนรับฟังความคิดเห็นจากคนในชุมชน เพื่อนำเสนอแนวทางแก้ไขร่วมกับเจ้าหน้าที่รัฐ ช่วยให้การตัดสินใจของเทศบาลมีฐานข้อมูลจากภาคประชาชนรองรับ

- การตรวจสอบ: เมื่อชุมชนเข้มแข็ง จะเกิดกระบวนการเรียนรู้และติดตามการทำงานของภาครัฐ ทำให้การใช้งบประมาณของเทศบาลมีความโปร่งใสและคุ้มค่ามากขึ้น

๓. การพึ่งพาตนเองและการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainability)

- ลดงบประมาณอุดหนุน: ชุมชนที่เข้มแข็งมักมีกิจกรรม พึ่งพาตนเอง เช่น กองทุนสวัสดิการชุมชน หรือกลุ่มอาชีพ ซึ่งช่วยลดภาระงบประมาณสงเคราะห์จากเทศบาลในระยะยาว

- รักษาฐานวัฒนธรรม: ช่วยสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นต้นทุนสำคัญในการพัฒนาเมืองให้น่าอยู่และยั่งยืน

๔. การประสานงานที่รวดเร็ว (Responsiveness) เป็นตัวประสานในยามวิกฤตหรือภัยพิบัติ คณะกรรมการชุมชนจะเป็นหน่วยหน้าในการกระจายข่าวสารและช่วยเหลือเบื้องต้นได้อย่างรวดเร็ว กว่ารอเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางเพียงอย่างเดียว

คณะกรรมการชุมชนมีบทบาทสำคัญในการเป็นตัวแทนประชาชน เชื่อมโยงระหว่างชุมชนและเทศบาล โดยมีหน้าที่หลักในการสำรวจปัญหา วางแผนพัฒนา เสนอโครงการเพื่อขอรับงบประมาณ สนับสนุนกิจกรรมของเทศบาล เช่น ประชาคม สาธารณสุข และการรักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อสร้างความสามัคคีและพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

หน้าที่หลักของคณะกรรมการชุมชนในการช่วยนายกเทศมนตรี มีดังนี้

๑. สำรวจปัญหาและเสนอแผนพัฒนา: สำรวจความต้องการและปัญหาในชุมชน จัดทำแผนพัฒนาชุมชน หรือโครงการต่างๆ เสนอต่อเทศบาล

๒. ประสานงานและเป็นสื่อกลาง: เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างชุมชนกับเทศบาล ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร นโยบาย และรายงานการปฏิบัติงานในพื้นที่

๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วม: แคนนำในการประชุมประชาคม รณรงค์ให้ประชาชนร่วมกิจกรรมพัฒนาชุมชน

๔. ดูแลความสงบเรียบร้อยและสาธารณสุข: ช่วยเหลือฝ่ายปกครองในการป้องกันภัยยาเสพติด และดูแลสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในชุมชน

๕. สนับสนุนกิจการเทศบาล: ดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายจากเทศบาล และส่งเสริมวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการชุมชน เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างความร่วมมือระหว่างประชาชนกับเทศบาลในการจัดบริการสาธารณะ

๑. หน้าที่หลักของ คณะกรรมการชุมชน ในการช่วยเหลือ นายกเทศมนตรี คือการเป็น "กลไกกลาง" ที่เชื่อมต่อระหว่างความต้องการของประชาชนในพื้นที่กับนโยบายของเทศบาล โดยมีภารกิจสำคัญตาม ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล ดังนี้:

๒. สะท้อนปัญหาและจัดทำแผนพัฒนา: สำรวจข้อมูล สภาพปัญหา และความต้องการของชุมชนเพื่อจัดทำ แผนพัฒนาชุมชน เสนอต่อเทศบาล

๓. เป็นหูเป็นตาให้เทศบาล: สอดส่องดูแลความเรียบร้อย รักษาที่สาธารณสมบัติ ป้องกันยาเสพติด และแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายในพื้นที่ให้ทางเทศบาลรับทราบ

๔. ช่วยขับเคลื่อนงานบริการสาธารณะ: สนับสนุนการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาล เช่น การจัดระเบียบชุมชน การรักษาความสะอาด การส่งเสริมกลุ่มอาชีพ และการจัดกิจกรรมด้านประเพณีวัฒนธรรม

๕. ประสานงานและสื่อสาร: ทำหน้าที่สื่อสารข้อมูลข่าวสารและนโยบายจากนายกเทศมนตรี ไปยังประชาชน และรับฟังความคิดเห็นจากคนในชุมชนกลับมายังผู้บริหาร

๖. บริหารจัดการกิจการชุมชน: ดูแลการใช้จ่ายเงินอุดหนุนที่ได้รับจากเทศบาลให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม โดยต้องรายงานให้นายกเทศมนตรีทราบตามระเบียบ

๗. ทั้งนี้ นายกเทศมนตรีมีอำนาจในการ ส่งเสริม สนับสนุน และให้คำปรึกษา รวมถึงมีสิทธิระงับการดำเนินการใดๆ ของคณะกรรมการชุมชนหากเห็นว่าส่งผลเสียต่อราชการ

การประชุมคณะกรรมการชุมชนเพื่อเบิกค่าตอบแทนรายเดือนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ต้องจัดทำรายงานการประชุมที่ชัดเจน ซึ่งโดยทั่วไปถือเป็นเอกสารหลักฐานสำคัญที่ต้องระบุรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม (ลงลายมือชื่อ) เพื่อยืนยันสิทธิได้รับค่าตอบแทนในเดือนนั้นๆ โดยมักมีการแนบรูปภาพกิจกรรมเพื่อประกอบการตรวจสอบ

หลักการเบิกจ่ายค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชน

๑. สิทธิได้รับค่าตอบแทน: กรรมการชุมชนได้รับค่าตอบแทนเฉพาะในเดือนที่ได้เข้าร่วมประชุมเท่านั้น

๒. เอกสารประกอบการเบิกจ่าย: ได้แก่ รายงานการประชุม, รายชื่อผู้ลงทะเบียนเข้าประชุม, และรูปถ่ายกิจกรรม

๓. หลักเกณฑ์เพิ่มเติม: การเบิกจ่ายเงินต้องเป็นไปตามข้อบังคับของเทศบาล และมติที่ประชุม ดังนั้น แม้ระเบียบหลักจะเน้นที่ "รายงานการประชุม" และ "ลายมือชื่อผู้เข้าร่วม" แต่การแนบรูปภาพกิจกรรมถือเป็นแนวทางปฏิบัติมาตรฐานเพื่อความโปร่งใสและประกอบการตรวจสอบของทางราชการ

การจัดทำแผนชุมชน คือ

๑. กระบวนการที่คนในชุมชนร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลปัญหา ศักยภาพ และความต้องการเพื่อกำหนดแนวทางพัฒนาตนเอง โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม ฟังพาดตนเอง และสอดคล้องกับวิถีชีวิต

๒. ขั้นตอนหลักประกอบด้วยการจัดเก็บข้อมูล, จัดทำประชาคมวิเคราะห์ข้อมูลและลำดับความสำคัญ, ร่างแผน, ประชุมประชาพิจารณ์, และอนุมัติใช้แผนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

ขั้นตอนการจัดทำแผนชุมชน (๘ ขั้นตอนหลัก)

๑. จัดเก็บข้อมูลชุมชน: สํารวจข้อมูลครัวเรือน (รายรับ-รายจ่าย หนี้สิน ผู้สูงอายุ) และข้อมูลหมู่บ้าน (สาธารณสุขโรค ทรัพยากร)

๒. เตรียมการประชุม: จัดตั้งคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) ชี้แจงวัตถุประสงค์ และเตรียมปฏิทินชุมชน

๓. ประชุมหมู่บ้าน: เปิดเวทีประชาคมเพื่อร่วมคิดร่วมพูดคุยถึงปัญหาและศักยภาพ

๔. จัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน: วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา (จุดแข็ง/จุดอ่อน/โอกาส/อุปสรรค)

และกำหนดโครงการ/กิจกรรม

๕. ให้ความเห็นชอบและรับรองแผน: ประชาคมลงมติรับรองโครงการและจัดลำดับความสำคัญของปัญหา

ของปัญหา

๖. ประสานและใช้แผน: ส่งแผนที่ผ่านการรับรองไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอรับการสนับสนุน

๗. ตรวจสอบและติดตามผล: คณะกรรมการหมู่บ้านติดตามการดำเนินการตามแผน

๘. ทบทวน/ปรับปรุงแผน: ทบทวนแผนให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่

เปลี่ยนแปลงไป

องค์ประกอบของแผนชุมชน

ส่วนที่ ๑: ข้อมูลทั่วไป (ประวัติ, ข้อมูลครัวเรือน, ปฏิทินชุมชน)

ส่วนที่ ๒: การวิเคราะห์ศักยภาพชุมชน (จุดแข็ง, จุดอ่อน, โอกาส, อุปสรรค)

ส่วนที่ ๓: สภาพปัญหาและการวิเคราะห์สาเหตุ

ส่วนที่ ๔: ยุทธศาสตร์การพัฒนา (วิสัยทัศน์, โครงการ, งบประมาณ)

หลักสำคัญ

๑. คนเป็นศูนย์กลาง: ชุมชนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไข และร่วมรับประโยชน์

๒. ฟังพาดตนเอง: ลดการพึ่งพาจากภายนอกและใช้ทรัพยากรท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๓. หุ้นส่วนการพัฒนา: ร่วมมือกับภาครัฐและเอกชน

การจัดทำ แผนชุมชน

- เป็นกระบวนการที่เน้นให้คนในชุมชน ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบ เพื่อแก้ไข

ปัญหาและกำหนดทิศทางการพัฒนาโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่เป็นหลัก โดยมีขั้นตอนและองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

ขั้นตอนการจัดทำแผนชุมชน (๕ ขั้นตอนหลัก)

๑. การศึกษาชุมชน: รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน เช่น ประวัติ อาณาเขต ประชากร และทรัพยากร
๒. การวิเคราะห์ปัญหา: จัดเวทีประชาคมเพื่อวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการของชาวบ้าน
๓. การวางแผนโครงการ: กำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และรายละเอียดโครงการ (งบประมาณ ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ)
๔. การดำเนินงาน: นำโครงการที่วางไว้ไปปฏิบัติจริง ทั้งส่วนที่ชุมชนทำเอง และส่วนที่ขอรับการสนับสนุนจากภายนอก
๕. การติดตามและประเมินผล: ตรวจสอบความก้าวหน้าและประเมินความพึงพอใจเพื่อนำไปปรับปรุงแผนในอนาคต

องค์ประกอบสำคัญของแผน

๑. วิสัยทัศน์: ภาพอนาคตที่ชุมชนต้องการไปให้ถึง
  ๒. ข้อมูลชุมชน: สภาพเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติ
  ๓. แผนงานโครงการ: แบ่งเป็นด้านต่างๆ เช่น เศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม
  ๔. ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ: เกณฑ์วัดผลว่าการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายหรือไม่
- ประโยชน์ของการมีแผนชุมชน
๑. สร้างความเข้มแข็ง: ช่วยให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้และลดการรอคอยความช่วยเหลือจากรัฐเพียงอย่างเดียว

๒. การมีส่วนร่วม: เกิดความสามัคคีและคนในชุมชนมีความภาคภูมิใจที่ได้ร่วมพัฒนาพื้นที่ของตน
๓. เครื่องมือประสานงบประมาณ: ใช้เป็นฐานในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อขอรับงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐ

การจ่ายค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล

- ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖
- โดยจ่ายเป็นรายเดือนตามการเข้าร่วมประชุมและผลการปฏิบัติงาน
- อัตราค่าตอบแทนแบ่งตามรายได้เทศบาล (๖๐๐ - ๑,๒๕๐ บาท) ต้องมีการประชุม รายงานการประชุม และลงลายมือชื่อรับเงิน

สาระสำคัญของการจ่ายค่าตอบแทน

๑. ผู้ได้รับสิทธิ: ประธานและคณะกรรมการชุมชนที่ได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบ โดยจะได้รับเงินเฉพาะเดือนที่เข้าประชุมและปฏิบัติหน้าที่
๒. อัตราค่าตอบแทน (ปรับปรุงปี ๒๕๖๖): อิงตามรายได้ของเทศบาล (รายได้จัดเก็บเอง + ภาษีจัดสรร ของปีก่อนหน้า)
๓. รายได้ไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท: ประธาน ๗๕๐ บาท/เดือน, กรรมการ ๖๐๐ บาท/เดือน
๔. รายได้เกิน ๕๐-๑๐๐ ล้านบาท: ประธาน ๑,๐๐๐ บาท/เดือน, กรรมการ ๘๐๐ บาท/เดือน
๕. รายได้เกิน ๑๐๐ ล้านบาท: ประธาน ๑,๒๕๐ บาท/เดือน, กรรมการ ๑,๐๐๐ บาท/เดือน

หลักเกณฑ์การเบิกจ่าย

๑. คณะกรรมการต้องรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง เพื่อประกอบการเบิกจ่าย
๒. การเบิกจ่ายต้องทำเป็นรายงานการประชุมที่มีผลการปฏิบัติงานประกอบ โดยส่งเทศบาลภายในวันที่ ๑๐ ของเดือนถัดไป
๓. ประธานและกรรมการต้องลงลายมือชื่อรับเงินด้วยตนเอง หรือทำหนังสือมอบอำนาจงบประมาณ: เทศบาลกำหนดจำนวนเดือนที่จ่ายได้ตามความเหมาะสม โดยบรรจุไว้ในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

เมื่อเวลา ๑๒.๐๐ น. รับประทานอาหาร ณ ร้านพิชญ์โลกไทยฟู้ดส์ จังหวัดเชียงใหม่

เมื่อเวลา ๑๓.๓๐ เข้าศึกษาดูงาน ณ เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ เรื่องแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและสวนสมุนไพร พร้อมรับประทานอาหารว่าง โดย นายพลิชฐ์โชติ โกวฤทธิ์ นายกเทศมนตรีเมืองเมืองแกนพัฒนา ให้การต้อนรับเป็นอย่างดี ผู้เข้าร่วมโครงการให้การสนับสนุนสินค้าของชุมชนเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา เพื่อช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ และทางเทศบาลตำบลสอยดาว ได้นำสินค้าของชุมชนไปเผยแพร่ด้วย

สรุปข้อมูลที่ได้จากการเข้าศึกษาดูงานเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา

๑. เศรษฐกิจพอเพียงกับการหล่อเลี้ยงชีวิต ประกอบด้วย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย ความสำคัญ มีปัจจัย ๔ ดำรงชีวิต คือ

๑.๑ รักษาสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ดิน น้ำ ลม/อากาศ

๑.๒ สร้างความสามัคคี

๑.๓ มีความมั่นคง ประกอบด้วย ความมั่นคงทางอาหาร ความมั่นคงทรัพยากร ความมั่นคงทางภูมิปัญญา ความมั่นคงของชาติ

๑.๔ เศรษฐกิจเข้มแข็ง ประกอบด้วย ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ เก็บออม

๒. เศรษฐกิจพอเพียงกับการสร้างความมั่นคงของทรัพยากรน้ำและดิน

๒.๑ การอนุรักษ์น้ำ สร้างความชุ่มชื้นแก่ผืนแผ่นดิน เหมาะแก่การเจริญเติบโตของพืช สัตว์ และจุลินทรีย์ สร้างความสมดุลในธรรมชาติให้เกิด อากาศดี ทรัพยากรใช้ประโยชน์ เป็นที่อยู่อาศัย และหล่อเลี้ยงชีวิตสรรพสัตว์ ที่กำเนิด ที่อยู่อาศัย พืช น้ำ สัตว์น้ำ และจุลินทรีย์ในน้ำ แหล่งอาหารและวิตามิน ที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของสิ่งมีชีวิต สร้างความชุ่มชื้นเย็นสบายแก่อากาศ ป่ามีความชื้น ร่มรื่น ชุ่มเย็น เป็นแหล่งผลิตอากาศที่ดีให้สิ่งมีชีวิตหายใจ

๒.๒ การอนุรักษ์ดิน ที่อยู่อาศัยของคน ฝูงวางเก็บผลผลิต โรงเรือนต่าง ๆ ที่อยู่อาศัย ของสัตว์ สถานเพาะ/อนุบาล โรงเรือนต่าง ๆ ป่า ๓ อย่าง ไม้ใช้สอย: ไม้โตเร็วสำหรับสร้างบ้าน ทำเล้าเปิด เล้าไก่ เผาถ่าน (เช่น สะเดา ไม้ ยูคาลิปตัส) ไม้กินได้: พืชผักสวนครัว สมุนไพร ผลไม้ (เช่น มะม่วง ขี้เหล็ก กะเพรา ผักต่าง ๆ) ไม้เศรษฐกิจ: ไม้เนื้อแข็งที่ปลูกไว้จำหน่ายเป็นรายได้และเป็นมรดก (เช่น สัก พะยูง ประดู่ ยางนา) ประโยชน์ ๔ อย่าง ไม้ใช้สอย: ใช้ในครัวเรือนได้ ลดค่าใช้จ่าย ไม้กินได้: เป็นแหล่งอาหารและสมุนไพร ไม้เศรษฐกิจ: เป็นแหล่งรายได้และมรดก ไม้อนุรักษ์กินและน้ำ: ป่าไม้ช่วยซับน้ำ รักษาสมดุลระบบนิเวศ การไม่เผาเศษซากวัสดุ (ไม่เปลือยดินให้หม่นดิน การทำปุ๋ยหมัก) การท่มดิน: สร้างความชุ่มชื้น จุลินทรีย์/สิ่งมีชีวิตในดิน ไมโดนทำลาย อินทรีย์วัสดุในดินย่อยสลายได้ โครงสร้างดินดี ไมโดนทำลาย เหมาะแก่การเจริญเติบโตของพืช การทำปุ๋ยหมัก: ลดการเผาทำลาย ธาตุอาหารกลับคืนสู่ดิน เพิ่มความร่วนซุยของดินโครงสร้างดินดี มีธาตุอาหารมากสำหรับการเจริญเติบโต คนมีทรัพยากรใช้ บริโภค

๓. เศรษฐกิจพอเพียงกับการแก้วิกฤติเศรษฐกิจและปัญหาทางสังคม

๓.๑ ประการแรก: เป็นระบบเศรษฐกิจที่ยึดถือหลักการที่ว่า “ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน” มุ่งเน้นการผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการบริโภคในครัวเรือนเป็นอันดับแรก เมื่อเหลือถึงจะคำนึงถึง การค้า โดยมีหลักที่สำคัญคือ การลดรายจ่าย สร้างสิ่งอุปโภคบริโภคที่ตนเอง เช่น ข้าว ผักต่าง ๆ ไข่ ปลา ฯลฯ

๓.๒ ประการที่สอง: ให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มของชาวบ้าน หรือองค์กรชาวบ้าน ในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้หลากหลาย เช่น การเกษตร หัตถกรรม การแปรรูป การท่องเที่ยว ฯลฯ เมื่อองค์กรชาวบ้านมีเครือข่ายที่เข้มแข็งเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศจะมีเสถียรภาพ

๓.๓ ประการที่สาม: ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเมตตา ความเอื้ออาทร และความสามัคคี ในชุมชน ในการประกอบอาชีพต่าง ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จ เกิดประโยชน์หลายมิติ เช่น การสร้างความมั่นคงให้กับสถาบันครอบครัว สถาบันชุมชน ความสามารถในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนากระบวนการเรียนรู้บนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น การรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีที่งดงามของไทยให้คงอยู่ตลอดไป

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร “เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเสมือนรากฐานของชีวิต รากฐานความมั่นคงของแผ่นดิน เปรียบเสมือนเสาเข็มที่ถูกตอกรองรับบ้านเรือนตัวอาคารไว้นั่นเอง สิ่งก่อสร้างจะมั่นคงได้ก็อยู่ที่เสาเข็ม แต่คนส่วนรวมมองไม่เห็นเสาเข็ม และลืมเสาเข็มเลยเสียด้วยซ้ำไป”

เมื่อเวลา ๑๗.๐๐ น. รับประทานอาหาร ณ ร้านเรือนแพ ๒ จังหวัดเชียงใหม่ และเข้าพักโรงแรมเอบูทึก@รวมโชค จังหวัดเชียงใหม่ พักผ่อนตามอัธยาศัย

เมื่อวันที่ ๑๑ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ เวลา ๐๖.๐๐ น. เข้ารับประทานอาหารเช้า ณ โรงแรมเอบูทึก@รวมโชค จังหวัดเชียงใหม่

เมื่อเวลา ๑๒.๐๐ น. รับประทานอาหาร ณ ร้านอิมปลาเผา จังหวัดเชียงใหม่

เมื่อเวลา ๑๓.๓๐ เข้าศึกษาดูงาน ณ เทศบาลตำบลสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ เรื่องวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปผ้าและของที่ระลึกสันกำแพง พร้อมรับประทานอาหารว่าง โดย นายชาครีย์ ชัตริรัตน์ นายกเทศมนตรีตำบลสันกำแพง ให้การต้อนรับเป็นอย่างดี ผู้เข้าร่วมโครงการให้การสนับสนุนสินค้าของชุมชนเทศบาลตำบลสันกำแพง และทางเทศบาลตำบลสอยดาว ได้นำสินค้าของชุมชนไปเผยแพร่ด้วย

สรุปข้อมูลที่ได้จากการเข้าศึกษาดูงานเทศบาลตำบลสันกำแพง

ประเภทสินค้า: ของที่ระลึกจากเศษผ้า

ความเป็นมา: กลุ่มแปรรูปผ้าและของที่ระลึกในปัจจุบัน เดิมคือ กลุ่มพัฒนาสตรีบ้านต้นไฉก (คำขาว) ตำบลสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จัดตั้งขึ้นเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยมี นางบังอร อภิญญาวงศ์เลิศ เป็นประธานกลุ่มฯ โดยใช้ชื่อว่า กลุ่มพัฒนาสตรีบ้านต้นไฉก หมู่ที่ ๔ ร่วมกับผู้นำความคิดในชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นข้าราชการครูบำนาญที่มีความรู้และความชำนาญเกี่ยวกับงานฝีมือและชาวบ้านอีกประมาณ ๑๐ คน จัดตั้งขึ้นเพื่อให้ประชาชนในชุมชนที่ว่างเว้นจากการทำงานประจำหรือผู้ที่ว่างงานได้มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพและสร้างรายได้เสริมให้กับครอบครัว และประการสำคัญต้องการให้ประชาชนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนเองให้มีความเจริญก้าวหน้า มีความอยู่ดีกินดี บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จึงได้ร่วมกันคิดกิจกรรมขึ้นมา โดยเห็นว่าชุมชนบ้านต้นไฉก หมู่ที่ ๔ มีพื้นฐานอาชีพส่วนใหญ่มาจากการตัดเย็บเสื้อผ้า จึงได้ริเริ่มนำเศษผ้าที่ผู้ประกอบการตัดเย็บเสื้อผ้านำไปทิ้งและเป็นขยะที่ไม่มีคุณค่า ซึ่งเป็นวัตถุดิบที่มีอยู่ในชุมชนมาแปรรูปและประดิษฐ์เป็นผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่าง ๆ ออกจำหน่าย เช่น กระเป๋า พวงกุญแจ สร้อยคอ งานปัก ฯลฯ และยังได้รับรางวัล OTOP ระดับ ๕ ดาว

เมื่อเวลา ๑๗.๐๐ น. รับประทานอาหาร ณ โรงแรมเอบูทิค@รวมโชค จังหวัดเชียงใหม่
พร้อมการแสดงของคณะกรรมการชุมชน โดยแบ่งเป็น ๓ สี (น้ำเงิน แดง ขาว)

สินแรกที่ได้อัปแสดงก่อน คือ สินน้ำเงิน ชื่อชุดการแสดงชุมชนเข้มแข็ง/สวยงาม

การแสดงที่สอง คือ สีแดง ชื่อชุดการแสดงขยะมหัศจรรย์

ชุดที่สาม คือ สีขาว ชื่อชุดการแสดงคนดั่งลิ้มหลังความรวิวประกอบเพลง

เมื่อวันที่ ๑๒ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ เวลา ๐๖.๐๐ น. รับประทานอาหาร
ณ โรงแรมเอปุทิศ@รวมโชค จังหวัดเชียงใหม่

เมื่อเวลา ๐๘.๐๐ น. นำผู้เข้าร่วมโครงการออกเดินทางกลับเทศบาลตำบลสอยดาว
และเมื่อเวลา ๑๒.๐๐ น. รับประทานอาหาร ณ ร้านครัวรันเวย์ จังหวัดลำปาง

เมื่อเวลา ๑๘.๐๐ น. รับประทานอาหาร ณ ร้านแพอาหารสี่แคว จังหวัดนครสวรรค์

และเมื่อเวลา ๑๙.๐๐ น. นำผู้เข้าร่วมโครงการเดินทางต่อถึงเทศบาลตำบลสอยดาว เมื่อเวลา ๒๔.๐๐ น.
โดยสวัสดิภาพ

จบการรายงาน
โดย นางสาวมฤดี เย็นสบาย
หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ
สำนักปลัดเทศบาล